

СОЦИЈАЛЕН ПЛАН

НА ОПШТИНА КУМАНОВО

2023 - 2026

Општина Куманово
Декември, 2022 година

Содржина

1. Вовед	3
1.1 Социо – економски карактеристики на општината	4
1.2 Законска регулатива	7
1.3 Општинска структура за спроведување на Социјалниот план	7
2. Мапирање на социјалните проблеми и ранливите групи на локално ниво, нивните потреби и локални ресурси.....	8
3. Социјални услуги	15
3.а.Улога на локалната самоуправа во подобрување на социјалната благосостојба	16
3.1 Постоечки социјални услуги	16
3.1.1. Услуги на информирање и упатување	17
3.1.2. Услуги на стручна помош и поддршка	18
3.1.3. Услуги на советување	18
3.1.4. Услуги во домот	18
3.1.5. Услуги во заедницата	19
3.1.6. Услуги за вон-семејна заштита	19
3.2 Нови социјални услуги	20
3.2.1. Услуги на информирање и упатување	21
3.2.2. Услуги на стручна помош и поддршка	21
3.2.3. Услуги на советување	21
3.2.4. Услуги во домот	21
3.2.5. Услуги во заедницата	22
3.2.6. Услуги за вон-семејна заштита	22
3.3 Социјални ризици	23
3.4 Идентификување и приоретизирање на социјални ризици и услуги за нивно надминување	24
4. Потребни капацитети и финансиска поддршка	24
5. Лиценцирање на даватели на услуги и финансиска поддршка	27
	30

1. ВВЕД

Социјалната заштита е дејност од јавен интерес која се стреми кон намалување на социјалните ризици, превенција како и надминување на социјалните проблеми кои неповолно се одразуваат врз добросостојбата на граѓаните. Таа има за цел обезбедување на социјална сигурност на граѓаните, спречување на социјална исключеност, подобрување на квалитетот на животот на граѓаните како и зајакнување на капацитетите на граѓаните за водење независен живот. Согласно Законот за социјална заштита како и Законот за локална самоуправа носители на социјалната заштита освен државата се и општините, во рамките на своите надлежности, коми преку низа мерки, активности, програми и локални политики скроени по мерка на потребите на граѓаните се грижат за подобрување на квалитетот на нивниот живот.

Општина Куманово во 2010 година формираше Одделение за социјална заштита, заштита на децата и здравствена заштита коешто до ден денеска активно работи на унапредување на социјалната заштита на локално ниво преку изработка на неколкугодишни Програми за развој на социјална заштита во општина Куманово, водејќи се согласно Националната програма за социјална заштита 2011-2021 година но и според потребите на своите граѓани, специфични сами по себе за нашата општина.

Во Програмата за социјална заштита на општина Куманово за 2022 година опфатени се бројни мерки и активности кои се однесуваат на подобрување на квалитетот на животот на лица и семејства кои се наоѓаат во социјален ризик, преку субвенционирање на трошоци за комунални услуги (вода и смет), обезбедување на помош за домувanje на корисници на ГМП коишто се станбено необезбедени преку субвенционирање на трошоци за комунални услуги (вода и смет), еднократна парична помош, финансиска поддршка на здруженија кои работат со лицата со интелектуална попреченост но и континуиран развој на социо-образовните услугите образовна и лична аистенција на ученици со попреченост во средно образование и други.

Општинскиот совет за социјална заштита на општина Куманово бр. 09-8966/43 од 23.12.2019 година е основан согласно извornата надлежност на општините за неговото формирање која произлегува од членовите 11, 141 и 142 од Законот за социјална заштита, во којшто се определени правата и должностите на истот а како негова главна задача претставува изготвување на Социјален план на општината по претходно спроведено мапирање на проблемите и потребите на граѓаните.

Со овој социјален план имаме за цел да дадеме краток осврт на досегашните достигнувања на Одделението за социјална заштита, заштита на децата и здравствена заштита, на поле на развој и унапредување на социјалната заштита на локално ниво но и да поставиме нови цели кон кои ќе се стремиме во иднина со цел да се намали нееднаквоста и сиромаштијата, да се развијат нови социјални услуги утврдени со законската регулатива согласно потребите на граѓаните; да се зголеми нивната достапност како и да се унапреди социјалната инклузија со подеднаква грижа за секој поединец со цел никого да не оставиме зад нас.

Овој социјален план има долгогодичен карактер и опфаќа период на реализација од три години и тоа од јануари 2023 до декември 2026 година и истиот претставува темел врз основа на кој ќе се изготвуваат идните едногодишни програми за социјална заштита во општина Куманово.

Со реализација на овој Социјален план очекуваме да се подобри добросостојбата на голем број маргинализирани групи на граѓани, меѓу кои и самохраните родители, лицата со попреченост, деца без родители и родителска грижа, деца на улица, стари лица како и на другите социјално исклучени категории но и активно вклучување на младите лица во општествениот живот и право на одлучување.

На иницијатива на Општина Куманово, формиран е Совет за социјална заштита на североисточниот плански регион. Во истиот согласно законските прописи, членуваат градоначалниците на Општините во североисточниот плански регион како и директорите за Центрите за социјална работа.

1.1 Социо – економски карактеристики на општината

Општина Куманово претставува најголема општина во Република Северна Македонија. Се наоѓа во северо-источниот дел на Републиката, распространета на површина од 509,48 км² и на надморска висина од 340 м, источно од главниот град Скопје, западно од Крива Паланка а на север се простира до границата со Република Србија. Општината е составена од 16 (шеснаесет) урбани заедници посирорани во градското подрачје и 52(педесет и две) месни заедници кои се наоѓаат во нејзиниот рурален дел. Во општина Куманово има 46 села и населени места: Агино Село, Бедине, Бељаковце, Бильјановце, Брзак, Вак'в, Винце, Воиновик, Габреш, Горно Коњаре, Градиште, Д'лга, Добрашане, Довезенце, Долно Коњаре, Живиње, Зубовце, Јачинце, Карабичане, Клечевце, Кокошиње, Колицко, Костматц, Костурник, Куплибег, Кучкарево, К'шање, Лопате, Лубодраг, Мургаш, Ново Село, Новоселјане, Орашач, Пезово, Пчиња, Режановце, Речица, Романовце, Скачковце, Сопот, Студена Бара, Сушево, Табановце, Тромеѓа, Умин Дол, Черкези (село), Четирице и Шупљи Камен.

Структурата на населението во општината е хетерогена, тuka живеат граѓани со разновидна национална и етничка припадност, разновидна култура, религија, традиција и обичаи како и социо - економски статус.

Бројот на жители во општина Куманово, водејќи се според статистичките податоци добиени од последниот попис спроведен во 2021 година, изнесува вкупно 98 104 жители што е за 7380 жители помалку од пописот во 2002 година кога биле евидентирани вкупно 105 484 жители. Податоците се прикажани во Табела бр.1.

Табела бр.1

Обем и динамика на вкупното население во општина Куманово

	Вкупно население		Пораст на населението 1994-2002	Намалување на бројот на населението 2002-2021
	1994	2002		
PCM	1945932	2022547	1836713	76615
Куманово	97522	105484	98104	7962

(Извор : Државен завод за статистика на Република Северна Македонија-Попис 2021)

Од гореприкажаната табела бр.1 можеме да заклучиме дека Општина Куманово низ годините се карактеризира со варијабилен број на своето население. Во период помеѓу двета пописа 1994-2002 година, вкупното население во општината бележи пораст за 7962 жители, додека во последните неколку години во период помеѓу двета пописа 2002-2021 година бројот на населението опаѓа за 7380 жители. Скоро истата состојба на варијабилни промени во бројот на населението се забележуваат и на национално ниво според официјалните податоци од страна на Државен завод за статистика на РСМ.

Структурата на населението според изјаснувањето за националната припадност во општина Куманово прикажана во Табела бр.2

Табела бр.2

Вкупно население во Општина Куманово според изјаснување за национална припадност

Вкупно	Македонци	Албанци	Турци	Роми	Власи	Срби	Бошњаци	Останати

98104	54741	25493	143	2795	117	6392	38	8385
Мажи	26874	12596	84	1414	51	3482	17	/
Жени	27867	12897	59	1381	66	2910	21	/

(Извор: Државен завод за статистика на Република Северна Македонија – Попис 2021)

Според табелата бр.2 можеме да заклучиме дека во општина Куманово најбројно е населението од македонска националност, второ по бројност е населението од албанска националност, припадниците од српска националност се вкупно 6392 лица, ромското население брои 2794, додека 143 лица се од турска националност, власите се 117 лица, бошњаците се 38 и додека 8385 се лица од останати националности.

Структурата на населението според возрастта во општината, повикувајќи се на пописот од 2021 година можеме да ја прикажеме преку Табела бр.3:

Табела бр.3

Вкупен број на население во општина Куманово според возрасната структура

Возраст на населението по периоди	Попис 2021 година	мажи	женки
0 - 29	35871	18453	17418
30 - 64	46614	23084	23530
65 - 85+	15619	7268	8351

(Извор: Државен завод за статистика на Република Северна Македонија)

Од добиените податоци можеме да заклучиме дека населението на возраст од 0-29 години е два пати побројно во однос на бројот на старото население во нашата општина. Додека пак најбројна е популацијата од 30-64 годишна возраст.

Скоро сите административни објекти се сконцентрирани во централното градско подрачје. Градот и селата во голема мера се поврзани со соодветна инфраструктура на која транзитираат автобуски линии, но Општината и понатаму интензивно работи на изградба на патишта посебно до далечните рурални места, улично осветлување, канализациона и водоводна мрежа.

Во поглед на економијата во општина Куманово претежно функционираат мали и средни претпријатија. Куманово и натаму важи за чевларски град задржувајќи ја традицијата во изработка на чевли во голем број на мали претпријатија за чевларска индустрија. Земјоделското производство е задоволително, посебно во предели кадешто има поволни услови за одгледување на житни и раноградинарски култури. Постојат индивидуални семејни производители за сопствени потреби како и неколку земјоделски претпријатија за производство и преработка на земјоделски култури со современа механизација. Текстилната индустрија во нашата општина е многу намалена како и старите занаети кои полека изумираат. Поради добрата локацијска поставеност на општината и близината до главниот град на нашата Република, голем број на жители на општината работат во државни и приватни претпријатија во Скопје. Во општината доста скромно е развиена и металната индустрија а исто така во тек е и изградба на слободна економска зона на површина од околу 300.000 м² во с.Речица (во близина на границата со Република Србија) во којашто веќе функционираат неколку фирмии во коишто се вработени голем број на невработени лица од општината.

1.2 Законска регулатива

Изворната надлежност на Општина Куманово за изготвување на социјалниот план произлегува од Законот на социјална заштита („Службен весник на РСМ“ бр.104 /19, 146/19, 275/19, 302/20, 311/20, 163/21, 294/21, 99/22, 236/22) а за потребите на истиот беа користени податоците од и следниве закони, акти и документи:

1. Закон за локална самоуправа („Службен весник на РМ“ бр.5 од 2002 година);
2. Статут на општина Куманово
3. Податоци од Државен завод за статистика, Попис 2021;
4. Законот за социјална сигурност за старите лица (Службен весник на РСМ, бр. 104 од 23.5.2019 година),
5. Законот за заштита на децата (Службен весник на РСМ, бр. 146 од 17.07.2019 година),
6. Законот за семејство (Службен весник на РМ, бр.153 од 20.10.2014 година),
7. Законот за превенција, спречување и заштита од семејно насилиство и други закони и подзаконски акти кои се однесуваат на социјалната, детската и здравствената заштита во Република Северна Македонија.

1.3 Општинска структура за спроведување на Социјалниот план

Социјалниот план го изготвуваат именуваните членови на Општинскиот совет за социјална заштита врз основа на извршеното мапирање, мислењето на засегнатите граѓански организации, детектирани проблеми и потреби на граѓаните како и потребата од развој на соодветни социјални услуги. Истиот го усвојува Општинскиот совет за социјална заштита на општина Куманово и ја следи неговата реализација.

Општинскиот совет за социјална заштита во Општина Куманово го сочинуваат петнаесет именувани членови од страна на Советот на Општина Куманово, и тоа 8 (осум) претставници од законски утврдените субјекти: ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа Куманово, АВРСМ – Центар за вработување Куманово, Општина организација на Црвен крст Куманово, Здружение за промоција и развој на инклузивно општество „Инклузива“ Куманово, ЈЗУ „Здравствен дом“ Куманово, МВР-СВР Куманово, Центар за рурален развој „Бујрум“ Куманово. Основно јавно обвинителство Куманово, како и 7 (седум) претставници на општинската администрација. Социјалниот план коишто е од долгочен карактер е основа за изготвување на три последователни годишни програми за социјална заштита по претходно утврдени приоритети на делување коишто ќе бидат деплумно финансиирани од страна на Буџетот на Општина Куманово, Министерството за труд и социјална политика како и од други извори на финансирање.

Одредот на општинската администрација во изработка на социјалниот план во најголем дел се вклучени претставници од Секторот за култура, спорт, социјална заштита, заштита на децата и здравствена заштита, еден претставник на Сектор за образование како и службеник за млади и младински политики при Општина Куманово.

За изработка на социјалниот план подеднаква одговорност имаат сите членови на Општинскиот совет за социјална заштита на Општина Куманово на чело со Претседателот на истиот. Одделението за социјална заштита, заштита на децата и здравствена заштита целосно е ставено во функција на помош и поддршка на Општинскиот советот за социјална заштита.

2. Мапирање на социјалните проблеми и ранливите групи на локално ниво, нивните потреби и локални ресурси

За потребите на социјалниот план, најпрвин се изврши комплексно мапирање на состојбата во општината. Со институционалното мапирање се опфатија сите граѓански здруженија и сите установи кои работат на поле на социјалната заштита на подрачјето на општина

Куманово, преку доставување на барања за добивање на информации и податоци како и преку директни посети на здруженијата се со цел да се мапираат ресурсите со кои располага општината. Со теренското мапирање се добија директни информации од граѓаните кои се наоѓаат во социјален ризик, односно добивме сознание за потребата од разој на услугата помош и нега во домот на стари и изнемоштени лица. Исто така, Општина Куманово на својата web-страница објави Информација со којашто ги повика сите заинтересирани здруженија на граѓани, установи, физички и правни лица кои работат на поле на социјалната заштита, како рамноправни партнери, да дадат свој допринос во изготвување на Социјалниот план, преку доставување на свои иницијативи, идеи и предлози за развој и унапредување на социјалната заштита на локално ниво согласно потребите на граѓаните кои се наоѓаат во социјален ризик. Истите имаат можност своите идеи и предлози да ги достават на mail адресата: ossz@kumapovo.gov.mk. На тој начин, почивајќи го мисленето и предлозите на сите засегнати страни, општината имаше за цел да овозможи што поголема транспарентност и граѓанска вклученост во изготвување на социјалниот план, врз основа на кој понатаму ќе се изготвуваат програмите за социјална заштита кои ќе бидат спроведени во наредните неколку години.

Институционално мапирање:

I. Податоците добиени од страна на Агенцијата за вработување- Центарот за вработување Куманово

Во нашата општина, во моментов бројот на вкупно регистрирани невработени граѓани изнесува 6130, од коишто 3233 лица се жени а 2897 лица се од машки пол. Според степенот на образованитето бројот на евидентирани невработени лица е прикажан во табела бр.1.

Табела бр.1

Општина	Вкупно лица	Невработени лица	НКВ/КВ	ССО	Високо/Високо CO	Магистри/Доктори на науки
Куманово	6130	3585		2040	352	29
Вкупно	2897	3233	1562	2023	1072	968
М/Ж					148	204
					18	11

Според степенот на образование најголем број од невработените лица се неквалификувани и квалификувани лица, а веднаш по нив се лицата со завршено средно образование. Невработени лица со високо и високо стручно образование се вкупно 352 лица, додека магистри и доктори на науки коишто чекаат вработување се вкупно 29 лица.

Бројот на лицата кои бараат работа според возрастната структува во нашата општина се прикажани во табелата бр.2.

Табела бр.2

Општина Куманово	Вкупно невработени лица	Возраст од 15-29 години	Возраст од 30-39 години	Возраст од 40-49 години	Возраст од 50-59 години	Возраст од 60 години и повеќе
Вкупно	6130	1051	1201	1535	1644	699
М/Ж	2897	3233	579	472	542	659
		694	841	688	956	394
						305

Согласно горенаведената табела прикажана според возрастната структура на невработените лица, можеме да заклучиме дека најбројни лица евидентирани во Центарот за вработување како баратели на работа се на возраст помеѓу 40-59 години, лица коишто потешкото се прилагодуваат на пазарот на трудот. Долготрајно невработените лица потребно е да бидат поттикнати од страна на Центарот за вработување Куманово за нивна преквалификација или доквалификација со цел некои од нив да бидат ангажирани како директни учесници во давањето на услугите како негователи за стари лица, лични асистенти и слично.

Исто така, согласно податоците добиени од страна на Центарот за вработување Куманово можеме да констатираме дека во моментов се евидентирани вкупно 51 инвалидно лице од коишто 23 се од женски пол. Според степенот на образование најголем број од нив се неквалификувани, полуквалификувани или квалификувани лица и тоа вкупно 33, со завршено средно образование се вкупно 17 лица, а со високо образование има само едно евидентирано лице. Според старосната структура најголем број на невработени инвалидни лица се на возраст помеѓу 50-54 години а во останатите возрасни категории бројот на невработени лица е приближно ист, без поголеми осцилации и се движи од 1-8 лица.

II. Податоците добиени од страна на ЈУ Мегуопштинскиот Центар за социјална работа Куманово

Бараните податоци од страна на ЈУМЦСР Куманово се однесуваат на мапирање на лицата од неколку аспекти односно невработеност/сиromаштија, лица со попреченост, старост, бездомништво , семејно насилиство и родово базирано насилиство, деца без родители и родителска грижа, деца на улица, лица корисници на вон-семејна грижа, малолетничко престапништво и друго.

➤ Старост

Во Центарот за социјална работа Куманово евидентирани се вкупно 502 стари лица над 65 годишна возраст коишто се корисници на правото на социјална сигурност на стари лица.

Освен нив постојат и лица кои се корисници на правото на помош и нега од друго лице поради болест односно здравствени причини.

➤ Попреченост

Бројот на лицата со попреченост кои се корисници на правото на надоместок заради попреченост се вкупно 489 на броја од нив:

- 163 се лица со оштетен вид;
- 186 се лица со оштетен слух;
- 136 се лица со пречки во телесен инвалидитет;
- 4 се лица со интелектуална попреченост.

Бројот на децата до 26 година возрас- корисници на правото на посебен додаток изнесува вкупно 322 лица.

Лица корисници на траен надоместок на згрижувац или родител на дете со попреченост, вкупно две лица, од кои едното лице е родител на дете со попреченост а другото лице е згрижувач/старател.

Лица корисници на скратено работно време заради нега на лица со попреченост има вкупно 17.

➤ Невработеност/сиромаштија

Бројот на невработени лица и материјално необезбедени корисници на гарантиран минимален приход на територија на општина Куманово изнесува вкупно 2814.

➤ Деца

Деца без родители и родителска грижа сместени во згрижувачко семејство се вкупно 19 (деветнаесет) на број.

Малолетни престапници регистрирани во ЈУМЦСР Куманово, се вкупно 145 деца, но со забелешка дека во оваа бројка се вклучени и малолетните престапници од општините Липково и Старо Нагоричане.

Согласно извршеното мапирање на ресурси, кое се однесува на најмладата популација, важно е да се посочи дека во општина Куманово е отворен Центар за поддршка на учење на ученици со попреченост кој функционира во скlop на ООУ „Брака Миладиновци“ Куманово, којшто услугите ги обезбедува во три нивоа и тоа:

1. Директна поддршка на учениците и нивните родители/старатели, преку сензорна интеграција, Монтесори педагогија/пристап, Арт терапија, логопедски третмани, услуги од специјален едукатор и рехабилитатор, психолог, социјален работник, психомоторна реедукација и др.
2. Поддршка на воспитно-образовен кадар, преку обука и ангажирање на образовни и лични асистенти, стручни лица во инклузивни тимови, поддршка од страна на ресурсен специјален едукатор и рехабилитатор или друг стручен работник;
3. Поддршка на пошироката општествена заедница преку консултативни услуги за сите чинители во инклузивното образование (ЕЛС, граѓански сектор, бизнис заедницата, здравствени установи, центри за социјална работа и сл.);

Согласно податоците и мапирањето извршено од страна на ЈУМЦР Куманово, констатирано е дека на територија на општина Куманово постојат деца во ризик, односно деца на улица кои питаат на поголемите раскрсници во градот како и деца кои злоупотребуваат психотропни супстанции во напуштени локации низ градот, поради тоа се јавува потребата од отварање на Центар за деца во ризик кој ќе биде наменет за дневно згрижување на овие деца и нивна реинтеграција во системот.

➤ Семејно насилиство и родово базирано насилиство

Во Ценатрот за социјална работа за 2022 година регистрирани се вкупно 15 случаи на семејно или родово базирано насилиство а ниту еден случај на трговија со луге. Согласно мапирањето петнаесет жени жртви на семејно насилиство имаат потреба за советување, неколку од нив имаат потреба од привремено згрижување или згрижување во регионален шелтер центар. Услугите се планира да бидат испорачувани од страна на здружение/здруженија кои работат на оваа проблематика. Многу светски студии покажуваат дека секоја трета жена е жртва за семејно насилиство или родово базирано насилиство но од најразлични причини истото не го пријавуваат.

➤ Вон-семејна заштита

Вкупен број на лица сместени во установи за вон-семејна заштита преку ЈУ Мечуопштинскиот Центар за социјална работа Куманово се 37 од кои:

- 22 лица се сместени во Специјален завод „Демир Капија“ во Демир Капија

- 4 лица се сместени во Завод за заштита и рехабилитација „Бања Банско“ во Струмица
- 8 лица се сместени во ЈОУ Дом за стари лица „Зафир Сајто“ Куманово
- 3 деца се сместени во Дом за доенчиња и мали деца Битола

Овие лица се сместени на трошок на Министерството за труд и социјална политика.

На територија на општина Куманово се наоѓа ЈОУ Дом за стари лица „Зафир Сајто“ кој располага со сместувачки капацитети за граѓаните во третото добра, во него се сместуваат лица и надвор од територијата на општина Куманово по според тоа можеме да кажеме дека има регионален карактер.

Во соработка и комуникација со ЈУ Мезуопштинскиот Центар за социјална работа Куманово констатирано е дека на територија на општина Куманово има потреба од развој на следниве услуги:

1. Услуга на организирано живеење со поддршка. Во станбената единица ќе бидат сместени лица со попреченост согласно Правилникот за таа услуга донесен од страна на МТСП.

2. Центар за бездомници во објект којшто е во сопственост на ЈУМЦР Куманово.

III. Податоците добиени од истражувањето коешто го спроведе Здружението за промоција и развој на инклузивно општество „Инклузива“ Куманово

Општина Куманово во 2022 година објави јавен повик за финансирање на здруженија коишто работат со лицата со попреченост на територија на општината. Едно од здруженијата коишто добија финансиска поддршка од страна на општината е токму Здружението за промоција и развој на инклузивно општество „Инклузива“ од Куманово, на коешто една од обврските му беше да изврши истражување на проблемите со кои се соочуваат лицата со попреченост но и детектирање, односно матирање на потребите од развој на нови услуги коишто ќе им бидат од корист на лицата со попреченост. Истражувањето се спроведуваше во период од 2,5 месеци при што, испитани беа вкупно 311 лица/семејства со пореченост од коишто 209 лица во просториите на здружението а 102 лица во домовите на лицата со попреченост коишто од оправдани причини не биле во можност да ја посетат канцеларијата.

Како резултат на ова истражување од вкупно 155 испитаници, можеме да констатираме дека децата до 26 годишна возраст со попреченост во општина Куманово имаат најголема потреба од развој на социјални услуги, наведени по приоритет, како што се:

1. Индивидуални/специјализирани услуги
2. Центар за рехабилитација
3. Иновативни услуги (спортско-рекреативни, културни и социјални услуги)
4. Центар за дневни услуги со престој на одреден број на часови во денот/месецот
5. Центар за дневни услуги со двосменски престој (8 часа во денот)
6. Центар за дневни услуги со престој во предпладневни часови (8 часа)
8. Организирано живеење со поддршка
9. Мал групен дом

Како резултат на ова истражување од вкупно 156 испитаници, можеме да констатираме дека за лицата над 27 годишна возраст со попреченост во општина Куманово имаат најголема потреба од развој на социјални услуги, наведени по приоритет, како што се:

1. Центар за рехабилитација
2. Иновативни услуги (спортско-рекреативни услуги, социјален клуб, младинско инклузивен клуб, културни услуги)
3. Услуга за информирање и упатување
4. Лична асистенција
5. Помош и нега во домот
6. Организирано живеење со поддршка
7. Мал групен дом
8. Услуга на советување

IV. Податоци добиени по јавно објавеното известување до сите здруженија и други правни физички лица за доставување на свои иницијативи, идеи и предлози за развој и унапредување на социјалната заштита на локално ниво согласно потребите на граѓаните кои се наоѓаат во социјален ризик

На јавниот повик се пријавија здруженија со свои иницијативи и предлози и истите се земени во предвид во понатамошното изготвување на социјалниот план, а оддржани се и поединчни средби со истите заради нивно активно вклучување во граѓанството на локалните политики.

Теренско мапирање:

V. Податоците добиени од теренското мапирање организирано од страна на Општина Куманово преку Програмата Општинско корисна работа 2021/2022 година

Во периодот од септември 2021 до јуни 2022 година Општина Куманово преку Програмата Општинско корисна работа 2021/2022 ангажираше 4 (четири) лица коишто извршија теренско мапирање на категоријата стари лица како и мапирање на сите активни невладини организации на територија на општина Куманово коишто работат на поле на социјална заштита. Од извршеното мапирање на проблемите, потребите и потенцијалните услуги на старите лица голем број од испитаниците се изјасниле дека имаат потреба од услугата помош и нега во домашни услови заради тоа што сакаат да живеаат во нивниот дом, во нивната природна средина, одбивајќи да бидат сместени во установа за стари лица.

Мапирањето исто така се состоеше и од теренска посета на сите активни здруженија регистрирани на територија на општина Куманово кои работат на поле на социјална заштита при што добивме податоци за нивната сфера на интерес од областа на социјалната заштита како и мапирање на ресурсите со кои располага општината во насока на развивање на социјални услуги.

Мапирани се сите активни здруженија кои работат со лицата со пороченост, ромската популација, жртви на семејно насилиство и родово базирано насилиство, младите лица и други. Општина Куманово гради успешна соработка со повеќето од нив како што се: ДРОМ, Национален ромски центар, Флоренс Најтингел, СИРМА, ЦИД, Здружение за промоција и развој на инклузивно општество „Инклузива“, Здружение Регионален центар за лица со интелектуална попреченост „Порака Наша“ Куманово, Општинска организација на „Црвен крст“ Куманово и многу други.

Врз основа на мапирањето, констатирано е дека на територија на општина Куманово постојат здруженија кои се заинтересирани за развој на социјални услуги на локално ниво.

3. Социјални услуги

Согласно Законот за социјална заштита, Општините можат на својата територија да развиваат социјални услуги и тоа услуги кои веќе се пропишани во законот но и нови иновативни услуги согласно потребите на граѓаните. Социјалните услуги ги обезбедуваат овластени даватели на социјални услуги а финансиски покриени од страна на Министерството на труд и социјална политика.

Социјалните услуги можат да се обезбедуваат во домот на корисниците, во заедницата преку отварање на центри за дневен или привремен престој, услуги на вон-семејна заштита преку сместување во установи или згрижувачки семејства како и услуги на советување, упатување, информирање и слично.

Овие социјални услуги се развиваат со цел помош на граѓаните кои се наоѓаат во положба на социјален ризик, состојби кои го загрозуваат нивното секојдневно нормално функционирање, а заради спречување или надминување на состојбата во која се наше, превенција за нејзино повторно појавување како и унапредување на нивното здравје и благосостојба. Исто така, социјалните услуги се обезбедуваат и заради спречување на социјалната исклученост на поединецот, нивно активно вклучување во општествениот живот како рамноправни чинители како и заради остварување на нивните законски загарантирани права.

За Улога на локалната самоуправа во подобрување на социјалната благосостојба

Општина Куманово преку своето Одделение за социјална заштита, заштита на децата и здравствена заштита воспостави голем број на права и услуги од поголем обем од обемот на правата и услугите утврдени со Законот за социјална заштита и овозможи пополовни услови за нивно остварување а исто така на годишно ниво од Буџетот на Општината се обезбедуваат средства за реализација на истите од кои директен бенефит имаат граѓаните.

Ваквите мерки општината во континуитет ги спроведуваат неколку години наназад, заради помош и поддршка на граѓаните на локалната заедница насочени кон подобрување на нивната благостојба, помош на граѓаните под социјален ризик како и намалување на сиромаштијата.

Дел од мерките кои се спроведуваат во општината како и мерки кои допрва ќе бидат воспоставени а се однесуваат на заштита на лица под социјален ризик се:

- Субвенционирање на трошоци за комунални услуги (вода за пиење и изнесување на смет). Оваа услуга се овозможува за следниве категории на лица: стечајни работници, самохрани родители, згрижувачки семејства, лица кои до 18 годишна возраст имале статус на дете без родители и родителска грижа, лица корисници на право на социјална сигурност за старите лица како и лица корисници на надоместок заради попреченост и други;
- Обезбедување на помош за домување на материјално и станбено необезбедени лица-корисници на гарантirана минимална помош (ГМП) преку субвенционирање на трошоци за комунални услуги и кирија;
- Еднократна парична помош или помош во натура на лице или семејство кое се нашло во состојба на социјален ризик;

-Обезбедување на социо – образовни услуги преку Програмата Општинско корисна работа заради обезбедување на помош и поддршка на граѓаните кои се наоѓаат во положба на социјален ризик или социјална исклученост. Општина Куманово преку Програмата ОКР во моментов го спроведува проектот „Инклузивна учитница“ преку кој се ангажирани вкупно 13 образовни асистенти на 13 (тринаесет) ученици со попреченост вклучени во средното инклузивно образование и 2 (двајца) лични асистенти на двајца ученици со попреченост во средното образование. Проектот започна во септември 2022 година и ќе трае целата учебна година;

-Финансиска поддршка за вршење на работи од социјална заштита на здруженија и други правни лица;

-Мултидисциплинарен тим за постапување со деца на улица/улични деца во општина Куманово, кој се состои од претставници на следниве институции: Општина Куманово, ЈУ Меѓупештински центар за социјална работа Куманово и МВР-СВР Куманово.

-Народна кујна е мерка којашто се спроведува од страна на ЈУ Меѓупештински Центар за социјална работа Куманово за најранливите категории на граѓани на општина Куманово, којашто е поцирана во просториите на месната заедница „11 Октомври“ а во истата се обезбедува секојдневен редовен оброк од понеделник до петок а за викендите се обезбедуваат lunch пакети.

-Отварање на сензорни соби во основни училишта за помош и поддршка на учениците со попреченост;

-Организирање на кампањи, семинари за превенција од социјални ризици, за подигнување на јавната свест како и за одбележување на значајни датуми од областа на социјална и детска заштита.

- Социјален погреб

Начинот и обемот на реализација на горенаведени мерки зависи од финансиските средства обезбедени од страна на Буџетот на Општина Куманово како и други извори на финансирање.

3.1. Постоечки социјални услуги

Во изминатиот период Општина Куманово активно работеше на планирање и создавање на услови за обезбедување на социјални услуги во локалната заедница, преку континуирано мапирање на проблемите и потребите на граѓаните како и потребата од воведување на нови социјални услуги.

На територија на Општина Куманово постојат две здруженија кои имаат лиценца за давање на социјални услуги, согласно критериумите на МТСП, неколку здруженија се во постапка за лиценцирање на услугата којашто ја даваат додека има и здруженија коишто сеуште не ја започнате постапката за обезбедување на лиценца за давање на одредена услуга или се во фаза на нејзино планирање.

3.1. Услуги на информирање и упатување

- Оваа услуга согласно Законот за социјална заштита ја обезбедува ЈУ Меѓуопштински Центар за социјална работа Куманово како и
- Општински центар за социјални услуги којшто е формиран во 2016 година со Поддршка на Германско друштво за интернационала соработка – ГИЗ а е составен дел на Одделението за социјална заштита, заштита на децата и здравствена заштита при Општина Куманово. Услугите на упатување и информирање во Општинскиот центар за социјални услуги се обезбедуваат од страна на две социјални работнички. Услугите се однесуваат на упатување и информирање на граѓаните за правата и услугите кои можат да ги оставарат од областа на социјалната заштита, помош при пополнување на документација и слично.
- Општина Куманово на својата web страна има инсталирano алатка Accessibility Helper sidebar со којашто им се оплеснува пристапот до информациите на лицата со попреченост, со неколку можности за зголемување на фонтот на буквите/броевите, навигација со тастатура, читлив фонт, боја на контраст и подвлечен линк.

3.1.2. Услуги на стручна помош и поддршка

- Оваа услуга согласно Законот за социјална заштита ја обезбедува ЈУ Меѓуопштински Центар за социјална работа Куманово,
- Стручни услуги поврзани со образование на лицата со попреченост се испорачуваат преку Центар за поддршка за ученици со попреченост, како поддршка на социјалните услуги на учениците со попреченост
- Ресурсен центар на деца /лица со попреченост и нивните семејства во општина Куманово работи на обезбедување на информативни и советодавни услуги на лицата со попреченост и нивните семејства на територија на општина Куманово. Со Ресурсниот центар управува Здружението за промоција и развој на инклузивно општество „Инклузива“ од Куманово со финансиска поддршка од страна на Општина Куманово за тековната 2022 година.

3.1.3. Услуги на советување

- Оваа услуга согласно Законот за социјална заштита ја обезбедува ЈУ Меѓупротшински Центар за социјална работа Куманово. Во рамки на истиот е отворено Советувалиште за работа со жени жртви на родово базирано и семејно насилиство, но бројот на посетители е многу мал од причина што не сите се охрабруваат да го пријават насилиникот. Советувалиштето е наменето услугите да ги обезбедува за целиот североисточен регион, но истиот е слабо посетен.
- Ресурсен центар на деца / лица со попреченост и нивните семејства во општина Куманово работи на обезбедување советодавни услуги на лицата со попреченост и нивните семејства на територија на општина Куманово. Со Ресурсниот центар управува Здружението за промоција и развој на инклузивно општество „Инклузива“ од Куманово со финансиска поддршка од страна на Општина Куманово за тековната 2022 година.

3.1.4. Услуги во домот

3.1.4.1 Лична асистенција

Услугата лична асистенција ја спроведуваат двајца лиценцирани даватели на услуги од општина Куманово а тоа се:

- Здружение за промоција и развој на инклузивно општество „Инклузива“ Куманово, коишто услугата ја обезбедуваат за 10 (десет) лица со попреченост а за таа намена ангажирани се б сертифицирани лични асистенти и
- Општинска организација на Црвен крст Куманово, коишто услугата ја обезбедуваат за 7 (седум) лица со попреченост а за таа намена ангажирани се 5 (пет) сертифицирани лични асистенти.

3.1.4.2 Помош и нега во домот

Во општина Куманово услугата за помош и нега на стари лица во домашни услови се спроведува од страна на ЈОУ Дом за стари лица „Зафир Сајто“ Куманово во партнерство со Здружение Регионален центар за лица со интелектуална попреченост „Порака Наша“ Куманово со финансиски средства обезбедени од страна на Австриското Министерство за труд и социјала работа во партнерство со Австрискиот Црвен крст. Во моментов услугата се обезбедува за 32 стари лица и лица со попреченост од страна на 8 сертифицирани негователи.

3.1.5. Услуги во заедницата

Услуги за дневен престој

-Дневен центар за лица со интелектуална попреченост до 18 години, отворен од страна на МТСП преку ЈУ Меѓупштински центар за социјална работа- Куманово. Дневниот центар е наменет за лица со умерена и тешка интелектуална попреченост. Бројот на регистрирани корисници на дневниот центар изнесува 22 корисника а од нив, дневниот центар редовно го посетуваат вкупно 10 корисника. Центарот на своите корисници им обезбедува осум часовен престој, еден оброк и индивидуална и групна работа со лицата од страна на вработениот стручен тим.

-Дневен центар за лица со интелектуална попреченост над 18 години „Порака Наша“ Куманово е отворен од страна на Здружението Регионален центар за лица со интелектуална попреченост од Куманово. Услугите на дневниот центар ги користат 21 лице. До 2021 година општината обезбедуваше делумно финансирање на ДЦ преку договор за делегирана надлежност. Во 2022 година преку Јавниот повик за финансиска поддршка за вршење на работи од социјална заштита на здруженија, други правни и физички лица кои работат со лицата со интелектуална попреченост, објавен од страна на општина Куманово, на ДЦ „Порака Наша“ Куманово се доделени финансиски средства за реализација на активности кои се однесуваат на обезбедување на услугата на лицата со попреченост.

-Центрите за ран детски развој во општина Куманово „Бамби“ и „Сонце“, се отворени во скlop на ЈОУ Детска градинка „Ангел Шајче“ Куманово, а истите се поцирани во просториите на ООУ „11 Октомври“ во центарот на градот и ООУ „Христијан Тодоровски-Карпош“ кое се наоѓа во нас. Иго Тричковик. Центрите спроведуваат програма за рано учење на деца од предучилишна возраст од три до шест години, односно до појаќие во основно училиште. Во истите се остварува скратена програма во траење до три часа дневно, без обезбедена храна за деца за време на престојот, согласно Програмата за рано учење и развој и со флексибилно работно време, според потребите на родителите и заедницата. Услугите во центарот не се на товар на родители на децата коишто го посетуваат.

-Центар за ран детски развој „Балтазар“ е во приватна сопственост, отворен во 2015 година со капацитет на сместување до 60 (шеесет) деца на возраст од 3 - 6 години. Центарот претставува вонинституционална форма за згрижување на деца со полуодневен престој и скратени програми. Објектот е лоциран во централното градско подрачје.

-Клуб на пензионери, кој е отворен и управуван од страна на Здружението на пензионери Куманово веќе долги години успешно работи а во истот пензионерите имаат можност да поминуваат квалитетно исполнето време во друштво, муабет, друштвени игри и слично. Клубот се наоѓа во центарот на градот, истот е сместен во просториите на Пензионерскиот дом „Трајко Илиевски Кмет“ во Куманово.

- Клуб во пензионерски огранок (бараки), исто така отворен и управуван од страна на Здружението на пензионери од Куманово. Клубот активно работи на поле на збогатување на социјалниот живот на старите лица во општина Куманово.

3.1.6. Услуги за вон-семејна заштита

Сместување во установа

-ЈОУ Дом за стари лица „Задир Сајто“ Куманово, во којашто се сместуваат стари лица, односно лицата во третото добра, располага со вкупна просторна површина од 3353 м² и дворна површина од 6644 м². Установата на своите корисници им нуди услуги како што се: исхрана, помош и нега, здравствена заштита, социјална заштита и организација на културно-забавен живот како и работни активности. Објектот располага со капацитет од 175 (сто седумдесет и пет) кревети за корисниците а во моментов се сместени 150 (сто и педесет) лица.

Сместување во згрижувачко семејство

Според податоците добиени од страна на ЈУ Мегеопштински Центар за социјална работа Куманово на територија на општината во згрижувачки семејства сместени се вкупно 19 (деветнаесет) деца без родители и родителска грижа. За сите згрижувачки семејства на територија на општина Куманово, општината обезбедува субвенционирање на трошоците за комунални услуги, односно до 900 денари за вода и до 300 денари за изнесување на смет.

3.2 Нови социјални услуги

Врз основа на сите досегашни истражувања и детално спроведен процес на мапирање и вклучување на голем број на засегнати страни со цел што поголема транспарентност во донесување на одлуки од јавен интерес а водејќи се согласно законските прописи, Општината има потреба од доведување и развој на голем број социјални услуги.

3.2.1. Услуги на информирање и упатување

-Услугата за информирање и упатување и понатаму е во надлежност на ЈУ Мегеопштински Центар за социјална работа Куманово и истата ќе биде спроведувана од нивна страна;

-Општината ќе продолжи со услугата за информирање и упатување на граѓаните преку Општинскиот центар за социјални услуги, со цел олеснување на пристапноста до социјалните услуги и права од областа на социјалната заштита за сите лица во ризик кои ќе ја посетат канцеларијата на Центарот.

3.2.2. Услуги на стручна помош и поддршка

-Услугата за стручна помош и поддршка и понатаму е во надлежност на ЈУ Мегеопштински Центар за социјална работа Куманово и истата ќе биде спроведувана од нивна страна;

3.2.3. Услуги на советување

-Советувалиште за жртви на семејно насилиство од неодамна е отворено преку Регионалната програма за локална демократија за Западен Балкан 2 „ReLoad2“ финансирана од Европска унија а спроведуван преку УНДП и 20% финансиско учество на Општина Куманово. Со советувалиштето управува Хуманитарното дружение „Мајка“ од Куманово во партнерство со Национален ромски центар од Куманово. Здружението во моментов ја воспоставува услугата и е во подготвителна фаза за приирање и подготвување на документацијата за безбедување на лицемца за работа од страна на МТСП,

-Услугата за советување на лицата со попреченост и нивните семејства веќе се спроведува во Ресурсниот центар на Здружението за промоција и развој на инклузивно општество „Инклузива“ а истата ќе продолжи да се спроведува и во ЈУМЦСР Куманово.

3.2.4. Услуги во домот

Услуга-лична асистенција

Услугата лична асистенција во континуитет ќе продолжи да се испорачува до 17 корисници преку двата лиценциирани провајдери Здружение за промоција и развој на инклузивно општество „Инклузива“ и Општинска организација на Црвен крст Куманово, со тенденција да се прошири опфатот на нови корисници и воведат иновации во работењето се со цел да оваа услуга ги задоволи потребите на лицата со попреченост и воведно воведе интеграција на овие лица во заедницата. Здруженијата имаат потреба од зголемување на бројот на ангажирани лиценциирани лични асистенти кои ќе ја безбедуваат услугата на крајните корисници кои веќе се на листа на чекање поради недостиг од асистенти.

Услуга - Помош и нега во домот

Услугата за помош и нега во домот, Општината во иднина ќе ја развива за категоријата стари лица над 65 години на коишто ќе им овозможи помош и поддршка во извршување на основните и инструменталните активности. Врз основа на мапирањето, оваа услуга ќе биде предвидена да се испорачува за минимум 20 стари лица.

3.2.5. Услуги во заедницата

Услуги на дневен престој

-Центар за дневен престој на деца во ризик

Согласно податоците добиени од спроведеното мапирање од ЦСР е планирано воспоставување и испорачување на оваа услуга. Оваа услуга ќе овозможи на децата во социјален ризик да се стекнат со животни, образовни, културни, креативни, и рекреативни активности како и други значења и вештини за правилен развој и раст и нивна интеграција во општеството. Во овој центар исто така децата ќе создаваат навики за

здрав живот, одржување на хигиена, неформално образование, навики за редовно посетување на наставата како и друга поддршка. За оваа услуга ќе биде ангажиран професионален и лиценциран кадар. Бројката на деца, корисници на оваа услуга ќе зависи од бројот на уплатените случаи од ЦСР Куманово.

- Центар за рехабилитација и реинтеграција на лица со попреченост

Здружението Регионален центар за лица со интелектуална попреченост „Порака Наша“ Куманово е во финална фаза на подготовкa на документацијата за лиценцирање на нивното здружение, со што дневниот центар за лица со интелектуална попреченост „Порака Наша“ Куманово ќе биде трансформиран во Центар за рехабилитација и реинтеграција на лица со интелектуална попреченост. Бројот на корисници на оваа социјална услуга изнесува 24 согласно извршеното мапирање од нивна страна.

- Центар за дневни индивидуални услуги за деца и лица со попреченост

Согласно спроведено истражување од страна на Здружението за промоција и развој на инклузивно општество „Инклизуива“ Куманово детектирана е потребата од востоставување на услугата за рехабилитација и реинтеграција на категоријата лица со интелектуална попреченост, каде што корисниците ќе добиваат квалитетна услуга од стручен кадар кој ќе биде ангажиран.

Услуги за привремен престо

- Центар за згрижување на бездомни лица

Центарот за обезбедување на дневно и привремено прифаќање на бездомни лица се планира да биде од регионален карактер и воедно да се отвори во соработка со општините од североисточниот регион. Овој центар ќе овозможи дневна поддршка на бездомните лица преку сет на различна помош и поддршка, берберски услуги, медикаментна поддршка, прегледи од доктор, одржување на лична хигиена и перенje на облека. Во зимските денови планирано е овој центар да биде отворен 24/7 часа се со цел бездомните лица за време на ниски надворешни температури бидат соодветно згрижени. Во центарот ќе биде вклучен соодветен стручен кадар.

-**Кризен центар за жртви на семејно насилиство** со цел 48 часовно згрижување на жртвите на семејно насилиство и родово базирано насилиство. Жртвите ќе можат привремено да бидат сместени од страна на ЈУМЦСР Куманово со цел да им се укаже прва помош, згрижување и заштита од сторителот на насилиството.

-**Центар за жртви на семејно насилиство (засолниште или шелтер центар)** кој се планира да се отвори регионално во соработка со општините од североисточниот плански регион. За истиот потребно е да се изнајде соодветен простор во соработка со останатите општини од североисточниот плански регион. Овој центар ќе овозможи привремен престој на жртви на семејно насилиство, родово-базирано насилиство, жртви на секуцулно насилиство и силување. Во овој центар ќе се обезбедува сместување, заштита, психо-социјална помош и поддршка,

советодавни услуги и вклучување на пазарот на труд, се со цел да се надмине состојбата на овие лица и нивна социјална интеграција во општеството. Во овој центар ќе биде ангажиран професионален кадар согласно пропишаните нормативи и стандарди за оваа услуга.

3.2.6. Услуги за вон-семејјна заштита

-Живеење со поддршка –Согласно претходно констатираната потреба од развој на нова социјална услугата организирано живеење со поддршка за лица со интелектуална попреченост кои се сместени во институциите низ државата од страна на ЈУ Меѓуполиски Центар за социјална работа Куманово како и за сместување на лица со интелектуална попреченост кои се нашле во состојба да немаат блиски сродници кои би можеле да се грижат за нив. Се планира оваа услуга да опфаќа до 5 корисници сместени во една станбена единица. Просторот за воспоставување на оваа услуга ќе биде обезбеден во соработка со ЈУМЦР Куманово.

Реализацијата на сите горенаведени социјални услуги ќе зависи од изнаоѓање односно обезбедување на соодветен простор за таа намена како и од средствата обезбедени од страна на Министерството за труд и социјална политика, Буџетот на Општина Куманово како и од средства од други донатори.

3.3 Социјални ризици

Согласно податоците од мапирањето за овој социјален план, во општина Куманово се детектирани следните социјални ризици:

- Попреченост
- Старост
- Сиромаштија / Лица во ризик

3.4 Идентификување и приоретизирање на социјални ризици и услуги за нивно надминување

Социјален ризик	Спецификација на социјални ризици	Постоечки услуги	Постоечки човечки ресурси	Развој на нови услуги	Потребни ресурси
1. Лица со попреченост	1.1 Лица со физичка попреченост	1.Услуги во домот	-Сертифицирани лични асистенти	1. Услуга во домот	-Сертифицирани лични асистенти

1.2 Лица со интелектуална попреченост	-Лична асистенција	-Координатори на услуги	-Лична асистенција
1.3. Лица со комбинирана попреченост	2.Услуга за дневен престој	(Дефектолог, социјален работник, психолог)	2.Услуги за дневен престој -Центрар за рехабилитација и реинтеграција на лица со попреченост
1.3 Лица со Даунов синдром и Дутизам			-Центар за дневни индивидуални услуги за деца/лица со попреченост
			3.Услуга за вон семејна заштита
			-Организирано живеење со поддршка
2. Стари лица	2.1 Стари лица над 65 години	1. Услуги во домот услуга	-Сертифицирани негуватели
	2.2 Стари и изнемоштени	-Помош и нега во домот	-Сертифицирани негуватели
	2.3 Стари лица со попреченост	2.Услуга за вон семејна заштита/сместување	-Стручен кадар во ЈОУ
	2.4 Стари лица со хронични болести	востанова за стари лица	Дом за стари лица „Зафир Сајо“ Куманово
3. Лица во ризик	3.1 Деца на улица	/	1.Услуги во заедницата/Услуги за дневен престој
	3.1.1 Деца кои злоупотребуваат психотропни супстанции		-Центрар за дневен престој на деца во ризик
	3.1.2 Деца кои се		-

занемарувани		
3.2 Жртви на семејно насилиство, родово-базирано насилиство	<p>-Советувалиште за работа со жени жртви на родово базирано и семејно насилиство во скоп на ЈУМ Центар за социјална работа Куманово</p>	<p>1. Услуга за советување Центар за социјална работа Куманово</p> <p>2. Услуги во заедницата/Услуги за привремен престој -Центрар за жртви на семејно насилиство и родово базирано насилиство (засолниште) -Кризен центар за жртви на семејно насилиство и родово базирано насилиство</p>
3.3 Бездомни лица	/	<p>1. Услуги во заедницата/Услуги за привремен престој -Центрар за згрижување на бездомни лица</p>

4. Потребни капацитети и финансиска поддршка

Нова услуга	Форма	Инфраструктура (постоечки, во изградба, потребна реконструкција, потребна адаптација, Нема) и опрема	Капацитет/опфат (број на корисници, површина, територија, итн?)	Потребни финансиски средства	Извори на финансирање или начин на прибирање на потребните финансиски средства	Планира на соработк а со:	Време/ период на реализа- ција:
Услуги на советување	Советувалиште за жртви на семејно насилиство и родово базирано насилиство	Постоечки капацитет на Хуманитарното здружение „Мајка“ и Национален ромски центар Куманово	Во зависност од упатени случаи од ЈУМЦСР Куманово	265 денари дневно по корисник за индивидуално советување или 169 денари дневно по корисник за групно советување	МТСП, донатори, грантови и други извори и други донатори	НВО, МТСП, ЦСР Куманово, и други донатори	36 месеци
Услуги во домот	Услуга за помош и нега во домот	Постоечки капацитети на ЈУ Дом за стари лица „Задир Сајо“/Здруженија на Граѓани (Потребна е реконструкција и адаптација на просторот)	Во зависност од упатени случаи од ЈУМЦСР Куманово, односно до 30 лица месеци	8 323 200 денари за 12 месеци	МТСП, донатори, грантови	НВО, МТСП, ЦСР Куманово, ОО Црвен крст и други донатори	36 месеци
Услуги во домот	Лична аистенција	Постоечки капацитети на Инклузива и Црвен	Во зависност од упатени случаи од	7 747 200 денари за 12 месеци	МТСП, други донатори,	НВО, МТСП,	36 месеци

	Крст-Куманово	ЈУМЦСР Куманово до 30 лица	месеци, односно 23241600 денари за 36 месеци	грантови	ЦСР Куманово, ОО Црвен крст и други донатори
Услуги во заедницата	Центар за дневен престој на деца во ризик	Адаптација реконструкција на објект во висина од 1 845 000 ден.	Бо зависност од уплатени спучаеви од ЈУМЦСР Куманово до максимум 24 корисници	4 427 424 денари за 12 месеци, односно 13 282 272 денари за 36 месеци + реконструкција	МТСП, и други донатори
Услуги за дневен престој	Центар за рехабилитација и реинтеграција на лица со попреченост	Адаптација реконструкција на Постоечки објект во висина од 1 845 000 ден.	Бо зависност од уплатени спучаеви до Максимум 24 корисници	3 253 824 денари за 12 месеци, односно 9 761 472 денари за 36 месеци	МТСП, и други донатори
Услуги во заедницата	Центар за дневни индивидуални услуги за деца/лица со попреченост	Адаптација реконструкција на објект во висина од 1 845 000 ден.	Бо зависност од уплатени случаи од ЈУМЦСР Куманово месеци, односно 20 023 200 денари за 36 месеци	6 674 400 денари за 12 месеци, односно 20 023 200 денари за 36 месеци	НВО, МТСП, ЦСР Куманово и други донатори
Услуги во заедницата	Центр за згрикување на	Адаптација	До максимум 24 корисници на	5 771 232 од	НВО, МТСП, 36 месеци

бездомни лица Услуги за привремен престој	реконструкција на објект -Регионален	регионално ниво	денари за 12 месеци, односно 17 313 696 за 36 месеци + реконструкција, дограмба на објект	североисточен плански регион и други донатори	ЦСРИ и други донатори, Општини од североисточен плански регион
Услуга во заедницата Услуги за привремен престој	Центар за жртви на семејно насилиство (засолниште)	Адаптација и реконструкција на објект -Регионален	До максимум 15 корисници на регионално ниво денари за 12 месеци 16 310 700 денари за 36 месеци + реконструкција, дограмба на објект	МТСП, Општини НВО, МТСП, ЦСР и други донатори, општини од североисточен плански регион и други донатори, општини од североисточен плански регион	НВО, МТСП, ЦСР и други донатори, општини од североисточен плански регион
Услуга во заедницата Услуги за привремен престој	Кризен центар за жртви на семејно насилиство и родово базирано насилиство	Адаптација и реконструкција на објект -Регионален	До максимум 15 корисници на регионално ниво денари за 12 месеци 16 310 700 денари за 36 месеци + реконструкција, дограмба на објект	МТСП, Општини НВО, МТСП, ЦСР и други донатори, општини од североисточен плански регион	36 месеци

			ја, додградба на објект		очен плански регион	
Услуги за вон-семејна заштита	Организирано живеење со поддршка / 24 часовна	Адаптација и реконструкција на 1 станбена единица до 985 000 денари	5 корисници на услугата	2 068 020 денари за 12 месеци 6 204 060 денари за 36 месеци	МТСП, и други донатори	НВО, МТСП, ЦСР Куманово и други донатори

5. Лиценцирање на даватели на услуги и финансиска поддршка.

Дозвола за вршење работи од областа на социјална заштита, односно лиценцата за работа на давателите на социјалните услуги ја дава Министерството за труд и социјална политика, согласно Законот за социјална заштита и согласно нормативите и стандардите за давање на социјални услуги коишто ги пропишува Министерот. Општина Куманово, ги поттикнува сите здруженија коишто веќе ги воспоставиле услугите или кои се во план да ги воспостават, да се лиценцираат со цел да се унифицира квалитетот на услугите на национално ниво водејќи се согласно законот.

Согласно член 144 од Законот за социјална заштита, Министерството за труд и социјална политика обезбедува средства за развивање и давање на социјални услуги од општините, под услови и постапка утврдени во законот.

Прилог – Одлука за формирање на Општински совет за социјална заштита на општина Куманово

Бр. 43-980/35

13.12.2022 година

Куманово

Општински совет за социјална заштита

Претседател,

Тања Стефановска

